

HET GROENE HART VAN DE FLORIADE

HET ARBORETUM: HET GROENE HART VAN DE FLORIADE

“Het arboretum gaat een wezenlijke bijdrage leveren aan een gezonde, groene stad”

De Floriade in Almere wordt anders dan alle voorgaande edities. Kijk alleen al naar het arboretum: een levende plantencatalogus, waar je straks letterlijk doorheen kunt lopen. Het arboretum vormt het groene hart van de expo in 2022 én van de stadswijk die daarna op het Floriadeterrein verrijst.

TEKST: NATHALIE ROOZE

Niek Roozen,
landschapsarchitect

“Letterlijk is een arboretum een bomenverzameling, maar voor de Floriade hebben we dat wat breder getrokken,” vertelt Niek Roozen, die als landschapsarchitect medeverantwoordelijk is voor het groenplan van de Floriade Almere 2022. “Het wordt een collectie van bomen, heesters en vaste planten die stuk voor stuk in Nederland gekweekt zijn. Het arboretum vormt straks niet alleen de groenstructuur van de Floriade,

maar ook van de stadswijk die na de expo op het terrein wordt ontwikkeld.”

Van A tot Z

Volgens de plannen wordt het arboretum ruim 8 hectare groot – de oppervlakte van maar liefst 16 voetbalvelden. Het is een idee van architect en stedenbouwkundige Winy Maas, die het masterplan voor de expo ontwikkelde. In het plan is het Floriadeterrein in rechthoekige kavels opgedeeld. Tussen die kavels komen wegen met daarlangs groenstroken van vier meter breed: het arboretum. In elke groenstrook komen planten waarvan de botanische naam met dezelfde letter begint. Zo loopt de verzameling op van A tot en met Z.

Unieke collectie

Bij het samenstellen van de collectie zijn kwekers, ontwerpers en wetenschappers betrokken. “Een arboretum op zich is niet zo bijzonder, maar dit arboretum wordt uniek,” zegt Roozen enthousiast. “Al deze bomen en planten gaan namelijk een wezenlijke bijdrage leveren aan een gezonde, groene stad. Ze moeten passen bij een van de vier thema’s van de Floriade: voedsel, groen, energie of gezondheid. Op zo’n

manier is nog nooit eerder een arboretum samengesteld.”

Zelf je eigen route samenstellen

Als het arboretum straks af is, kun je er verschillende routes doorheen lopen. Zo komt er een ‘energizing-route’ en een ‘feeding-route’, waarbij je langs planten wandelt die met het thema energie of voedsel te maken hebben. Maar er zijn nog veel meer ideeën. Roozen: “Stel dat je geïnteresseerd bent in planten met een geneeskrachtige waarde, of dat je meer wilt weten over heesters die een heerlijke geur verspreiden. Op basis van jouw wensen kun je straks een eigen wandeling door het arboretum samenstellen.”

Groenste en gezondste wijk

Na de expo komt er een stadswijk op het Floriadeterrein. “Dat moet de groenste en gezondste wijk worden, en daar gaan de bomen en planten uit het arboretum dus een wezenlijke bijdrage aan leveren,” vertelt Roozen. Als voorbeeld noemt hij de stijging van de temperatuur in stedelijk gebied, een probleem waar we in de toekomst steeds vaker mee te maken krijgen. “In het arboretum vind je straks bomen die de temperatuur in de stad kunnen verlagen. Of bomen die de luchtkwaliteit kunnen verbeteren door fijnstof uit de lucht te filteren. Maar ook planten die een bijdrage leveren aan de biodiversiteit krijgen er een plekje. Denk aan heesters die vruchten dragen, of bomen die goede nestplekken bieden.”

Uitgelezen kans

Op 30 november is op het Weerwater-eiland de eerste boom van het arboretum geplant: een rode beuk. De komende jaren zullen kwekers uit heel Nederland zich inspannen om alle bomen en planten voor het arboretum te leveren. Roozen: “Veel kwekers hebben hun enthousiasme al getoond. Voor hen is het arboretum natuurlijk een uitgelezen kans om hun assortiment te laten zien.”

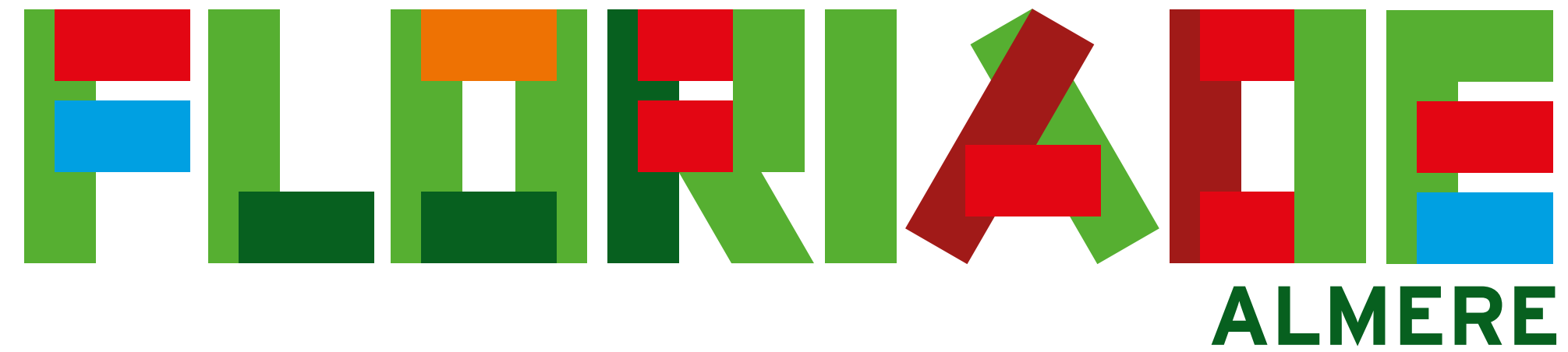

Belang van groen in de stad

Het belang van groen in de stad kan wat Roozen betreft niet vaak genoeg uitgedragen worden. “Daar is het arboretum bij uitstek geschikt voor. Bovendien zorgt het arboretum ervoor dat de toekomstige Floriadewijk een heel bijzondere woonplek wordt. Het is toch fantastisch dat de Floriade daar een bijdrage aan kan leveren?”

EXPO 2022

NOVEMBER 2017

FLORIADE ZORGT NIET ALLEEN TIJDENS EXPO VOOR WERK

Ruim driehonderd mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt blijvend aan het werk helpen. Dat is het doel van het Floriade Werkbedrijf, een bijzondere samenwerking tussen Randstad HR Solutions, UWV en de gemeente Almere. Monique Lont (operationeel directeur Randstad HRSolutions) en Hannie van Loon (regio-manager UWV regio Flevoland) hebben er zin in: “Wij zien veel mogelijkheden, onze handen jeuken.”

Monique Lont

Doel van de samenwerking is om mensen met een uitkering te koppelen aan bedrijven die werk hebben vanwege de komende Floriade in 2022. Hierdoor zijn nu al nieuwe banen ontstaan volgens Lont. “Het is meer dan alleen een evenement van zes maanden. De Floriade zorgt niet alleen tijdens de expo voor werk. Ook ervoor en erna ontstaan nieuwe mogelijkheden. Daar gaan we op inspelen. Dit is het moment voor mensen die nu aan de zijlijn staan, maar wel heel graag willen werken.” Van Loon wijst op het huidige gunstige economisch tij: “De externe factoren zijn gunstig. De werkgelegenheid groeit en creëert daardoor ook meer ruimte voor de groepen die moeilijk werk kunnen vinden. Langdurig werklozen, ouderen, werkzoekenden uit krimpsectoren en mensen met een arbeidsbeperking hebben meer moeite om aansluiting te vinden op de arbeidsmarkt. Daarom is voor ons de Floriade ook een hele mooie kans om juist uit deze groepen extra mensen aan het werk te helpen. Het is nu zaak dat de gemeente, Randstad en UWV de arbeidsmarkt goed bedienen en voor de Floriade de juiste matches maken. We hebben alle drie hetzelfde doel: mensen zo snel mogelijk aan het werk helpen.”

Afspraken

Met het bedrijfsleven is afgesproken dat als ze een opdracht voor de Floriade gaan uitvoeren, ze ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst nemen. Om ondernemers met deze zogenaamde ‘Social Return on Investment’ (SROI) van dienst te zijn, komt er een speciaal loket bij het Floriade Werkbedrijf. Dat helpt ondernemers bij het vinden van de juiste matches. Lont: “We merken dat bedrijven het invullen van de SROI-verplichting niet gemakkelijk vinden. Ze weten niet precies wat mogelijk is en wat voor mensen er dan bij hen komen werken. En hoeveel tijd in de begeleiding gaat zitten. Maar juist mensen die al even zonder werk zitten omdat ze ouder dan 50 jaar zijn of omdat ze een handicap hebben, zijn ontzettend gemotiveerd. Aan gemotiveerde mensen heb je meer dan aan jobhoppers die binnen twee jaar weer een andere baan hebben.”

In stappen naar vaste baan

Zowel UWV als Randstad HR Solutions zorgt voor goede begeleiding van de werkzoekenden. Van Loon: “We hebben ruime ervaring met het werfrit maken van mensen. We maken werkzoekenden ervan bewust wat er moet gebeuren om werk te vinden. We geven ze ook concrete handvatten om mee aan de slag te gaan.” Lont vult aan: “Dat doen we door sollicitatietrainingen en presentatiecursussen te geven of door samen te kijken wat er verbeterd kan worden aan de social media-profielen. Ook laten we mensen aan het woord die het zelfde als zij hebben meegemaakt. Mensen die jarenlang bijvoorbeeld bij een bank hebben gewerkt, daar door bezuinigingen hun werk verliezen en opeens thuis komen te zitten en vanwege hun leeftijd geen baan meer kunnen vinden. Het

doet wat met iemand als je dan opeens meer dan een jaar thuis zit. Door weer aan de slag te gaan, ook al is het van korte duur, is de stap naar een volgende baan en een vast contract een stuk kleiner. Dus mensen die alleen ingezet worden tijdens het evenement van de Floriade kunnen daarna gemakkelijker doorstromen naar andere banen. Op die manier zorgen we ervoor dat die ruim driehonderd mensen niet weer werkloos raken na de Floriade, maar daarna hun werkende leven weer kunnen oppakken en een toekomstperspectief hebben.”

In het contract staat een bonus malus-regeling voor Randstad HR Solutions. Lont: “Dat houdt in dat als we het niet goed doen, we geld moeten betalen. Maar we steken voor de Floriade graag onze nek uit, want we hebben heel veel vertrouwen in het mensen langdurig aan werk helpen. Ik maak me helemaal niet druk om die mogelijke boete. We gaan er hoe dan ook een succes van maken.”

Hannie van Loon

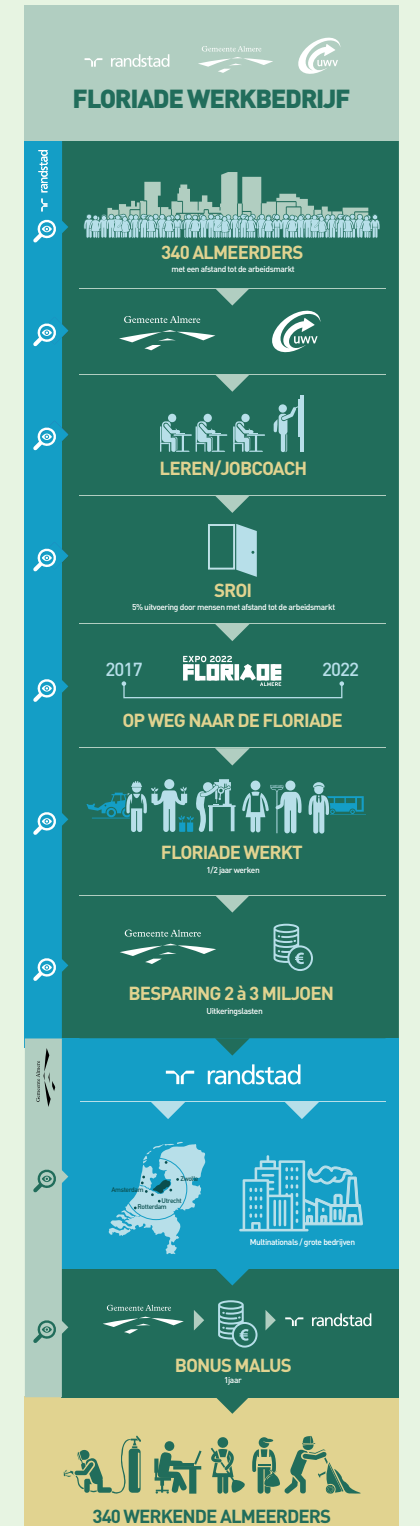
Expertise

Van Loon kijkt uit naar de samenwerking tussen de partijen: “Alle drie brengen we expertise mee.

300 MENSEN MET AFSTAND TOT ARBEIDSMARKT KUNNEN AAN DE SLAG

Randstad HR Solutions, UWV (regio Flevoland) en de gemeente Almere slaan de handen ineen om ruim driehonderd mensen blijvend aan het werk te helpen. Dat staat in een samen opgesteld bedrijfsplan voor het op te richten ‘Floriade Werkbedrijf’ dat het college ter goedkeuring aan de gemeenteraad heeft voorlegd. De Floriade, die in 2022 in Almere plaatsvindt, gaat steeds meer werken als banenmotor die naar verwachting 4200 directe arbeidsplaatsen oplevert. Daarbij is bewust voorzien dat ruim driehonderd mensen met afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk komen met bemiddeling door het Floriade Werkbedrijf. De inzet is er volledig op gericht om hen blijvend aan het werk te krijgen.

Het is een uitdaging om met deze publiek-private samenwerking het Floriade Werkbedrijf tot een succes te maken. En daarbij elkaars expertises voor dit project en de verdere toekomst te verkennen en te benutten. Onze professionals zijn experts in het begeleiden van werkzoekenden en het maken van passende matches. Zij bieden workshops en jobcoaches aan om te zorgen dat de mensen ook langdurig aan het werk blijven. Wij zetten echt wat neer en daar geloven we in.”

BATEN EN KOSTEN VAN DE FLORIADIE

Veel discussies gaan over de kosten van de Floriade. Daarbij zou je bijna vergeten dat de manier waarop Almere de Floriade organiseert, gericht is op zo veel mogelijk baten. Zoals: een bijzondere woonwijk in het centrum van de stad, werkgelegenheid, investeringen, overnachtingen, handelsdelegaties, meer groen en een verbeterd imago. Daarnaast krijgen allerlei groene initiatieven in de stad een extra impuls.

Woonwijk

Na het evenement verrijst er op het terrein een speciale woonwijk met 600 woningen en 60 waterwoningen. Het wordt aan de ene kant een speciale wijk. Hij moet onder andere energieproducerend en autoluw worden en door de aanwezigheid van de speciale bomenrij (arboetum) krijgt de wijk een bijzonder groen en gezond

karakter. Wie denkt dat het alleen een wijk voor 'groene rijken' wordt, heeft het mis. Ongeveer dertig procent van de woningen valt onder sociale huurwoning of niet te dure koop.

Werkgelegenheid

Onlangs maakten Gemeente Almere, UWV en Randstad de plannen met het Floriade Werkbedrijf bekend. Circa 350 mensen met een uitkering komen blijvend aan het werk dankzij de Floriade. Bij een evenement gaat het natuurlijk in eerste instantie om tijdelijke banen, maar Randstad, UWV en gemeente Almere hebben een aanpak ontwikkeld, waarmee die mensen na hun tijdelijke baan makkelijk kunnen doorstromen naar langdurig tijdelijke en uiteindelijk vaste banen.

Investeringen

In 2022 staat Almere in het middelpunt

van de belangstelling. Twee miljoen bezoekers komen naar Almere. De mobiliteitsplannen zijn nog niet uitgewerkt, maar het streven is om mensen zo veel mogelijk met de trein naar Almere te laten komen. Met bus, fiets of lopend kunnen ze vervolgens via het centrum naar het Floriade-terrein gaan. Hiermee wil de gemeente ook het lokale bedrijfsleven laten profiteren van deze twee miljoen bezoekers. Tevens moet de Floriade bedrijven gaan verleiden om in Almere te investeren. Als het lukt om Almere neer te zetten als 'hot spot' voor de groene stad van de toekomst, waar bedrijven kunnen pionieren met hun innovatieve oplossingen, is de kans groot dat veel meer bedrijven zich in Almere gaan vestigen. Ook in Venlo is dat gelukt. Daar ontvangen ze nog steeds 2x per maand handelsdelegaties uit de hele wereld naar aanleiding van de Floriade in 2012.

Meer groen

Almere staat nu al bekend om zijn vele groen, maar op sommige plekken is het onderhoud teruggeschoefd. "Waarom een groene Floriade realiseren, als het huidige groen niet eens fatsoenlijk onderhouden wordt?", is een vaak terugkerende klacht. In de aanloop naar de Floriade zijn er al diverse groene initiatieven in gang gezet. Zoals een breed bloemen- en bijenlint onder de hoogspanningsmasten van TenneT in Almere. Of het planten van bloembollen in alle wijken van Almere.

Verbeterd imago

Wie kent dat niet: Almere moeten verdedigen op feestjes waar mensen zijn die de stad niet kennen. Almere knokt al jaren tegen het imago van een saaie en grijze stad. Als mensen Almere bezoeken, komen ze er achter dat het juist erg

groen is, ook al valt niet te ontkennen dat qua levendigheid de stad wel een impuls kan gebruiken. In 2022 komen er dus bijna 1 miljoen landgenoten naar Almere. De kans om Almere van zijn beste kant te laten zien.

Impuls aan groene initiatieven

Het wemelt van de groene initiatieven van bewoners en bedrijven. Je kunt ze onder andere terugvinden op www.growinggreencities.almere.nl of in het boek Growing Green Almere, met verhalen van 50 Growing Green-speldragers, te verkrijgen bij floriade@almere.nl In de gemeente lopen daarnaast diverse programma's, zoals Stad zonder Afval, Energie Werkt, Almere maakt groen. Denk echter ook aan Rondje Weerwater. Al deze programma's krijgen een extra impuls dankzij de komst van de Floriade.

DE KOSTEN

Er gaan nogal wat wilde verhalen in de rondte over de kosten van de Floriade. Almere zou een miljoenenstrop kunnen oplopen. Nu is het zeker geen goedkoop evenement en zijn er financiële risico's, maar het is wel goed om alles in verhouding te zien. Een toelichting op de kosten, zoals die nu zijn geraamd.

Wat gaat de Floriade kosten?

In de bijlage ziet u de huidige begroting. Er staat nu 94 miljoen gereserveerd. Het college heeft aan de raad gevraagd om extra 3,8 miljoen (bovenop de reeds verleende extra 5 ton) voor onder andere bereikbaarheid, veiligheid en communicatie. Daarmee zou het totaalbedrag op 98,3 miljoen uitkomen.

Betaalt de gemeente alles?

Nee, de gemeente betaalt zeker niet alles. De provincie stelt 10 miljoen beschikbaar voor de Floriade. Daarnaast investeert de provincie in de bouw van het Innovatiepaviljoen. Van de regio gemeenten (uit Flevoland en Gooi- en Vechtstreek) komt ook een bijdrage. Gemeente Dronten heeft al laten weten te onderzoeken hoeveel zij precies wil inbrengen.

Het Rijk levert traditiegetrouw - Floriade is vooral een etalage voor BV Nederland - een bijdrage. In november komt de vaste Tweede Kamercommissie voor Economische Zaken op bezoek. Het rijk heeft een bijdrage toegezegd van 5 tot 10 miljoen. Voor het bedrijfsleven is het interessant om in te stappen.

Om te beginnen de tuinbouwsector, maar denk ook aan bedrijven die zich richten op gezond leven in de toekomst. En natuurlijk komt er veel geld in het laatje door de verkoop van entreekaarten, parkeergelden en de uitgaven die bezoekers op het terrein doen.

Risico's

De gemeente Almere ziet dat er risico's aan de Floriade kleven. Daarom is er een stroppenpot ingesteld. Daar zit nu 11 miljoen in. Het is het streven dat bedrag in de loop van de tijd weer naar beneden te brengen.

Er zijn toch ook verborgen kosten, zoals de uitkoop van het wokrestaurant?

Er zijn mensen die van alles onder de Floriade schuiven, zoals de kosten

voor het Rondje Weerwater en de verbreding van de A6. Dat zijn toch echt hele andere projecten, ook al hebben ze zeker een inhoudelijke link met de Floriade. De uitkoop van het wokrestaurant en de verplaatsing van de camping kosten geld, maar waren ook (deels) nodig voor het realiseren van de verbreding van de A6. Daarnaast worden deze kosten terugverdiend als de nieuwe woonwijk er komt. Deze kosten worden dus niet toegerekend aan het evenement en vallen buiten de begroting van 98,3 miljoen.

Kan de Floriade überhaupt geld opleveren? Vorige Floriades waren toch ook verliesgevend?

Het klopt dat vorige Floriade verliesgevend waren. Almere zal zeker niet beweren dat dat hier niet zal gebeuren. Daarvoor kan zo iets onvoorspelbaars als het weer of de economie een te grote rol spelen in de bezoekersaantallen. Welk evenement is trouwens niet verliesgevend? Denk aan Olympische Spelen (duur: drie weken), de start van een Tour de France (duur: een paar dagen). En toch willen landen en steden dit soort evenementen organiseren, omdat ze op iets langere termijn gezien juist geld opleveren.

Het belangrijkste voordeel is dat de investeringen niet uitsluitend betrekking hebben op een evenement van een half jaar maar ook van nut zijn voor de latere woonwijk.

Wat bedoel je met 'zie de kosten van de Floriade in verhouding?'

Natuurlijk is 14,3 miljoen een aanzienlijk bedrag. Overigens een bedrag dat over meerdere jaren wordt uitgegeven door de gemeente en waarmee extra geld van andere partijen wordt gegeneerd. Dit jaar investeert de gemeente iets minder dan 3 miljoen in de Floriade. Ter vergelijking: de totale begroting van de gemeente Almere van dit jaar bedraagt ruim 735 miljoen, dus de Floriade vormde dit jaar 4 promille van de begroting. In de economisch slechte jaren heeft de gemeente Almere vele miljoenen moeten afschrijven op de waarde van bedrijven-terreinen. Iets dat de gemeente veel meer geld heeft gekost dan de Floriade.

Kortom, de Floriade is zeker ingrijpend, zo'n 60 hectare midden in de stad die vrijgemaakt wordt. Het is zeker geen goedkoop project, waar ook een aantal financiële risico's aan vastzitten. Maar juist doordat er een woonwijk komt na het evenement in plaats van een park, zal op den duur Almere alleen maar baat hebben bij de Floriade. Naast natuurlijk al die andere baten die hiervoor zijn genoemd.

KOSTEN-BATEN ANALYSE EVENEMENT FLORIADIE 2022

PROJECT INVESTERINGEN

Bedragen in € mln.

• Projectorganisatie	€ 24,5
• Terreininrichting	€ 26,0
• Dubbele programmering	€ 1,5
• Marketing & communicatie	€ 15,1
• Parkeren en Mobiliteit	€ 5,0
• Startfee NTR	€ 3,7
• Making of	€ 5,0
• Transformatie legacy	€ 1,0
• Tijdelijk beheer	€ 2,0
• Vastgoed en evenementenvoorzieningen	€ 5,5
• Veiligheid	€ 0,5
• Financieringskosten	€ 0,5
• Indexering	€ 6,5
• Onvoorzien	€ 1,55
• Totaal	€ 98,35

PROJECT OPBRENGSTEN

Bedragen in € mln.

• Kaartverkoop	€ 37,2
• Sponsoring	€ 9,1
• Exploitatie derden	€ 3,8
• Parkeren & mobiliteit	€ 4,4
• Making of activiteiten	€ 0,3
• Overheidsbijdragen	€ 34,4
• Subsidies	€ 2,55
• Indexering	€ 6,6
• Totaal	€ 98,35

HADDOCK BLIJFT, CAMPING NAAR SCHATEILAND

In de zomer ontstond rumoer naar aanleiding van berichtgeving in de media dat Haddock zou moeten wijken voor de plannen van de Floriade. Hoog tijd om wat misverstanden uit de weg te ruimen.

Om te beginnen: de gemeente wil Haddock behouden: nu tijdens en na de Floriade in 2022. Niet voor niets staat de jachthaven gewoon overal ingetekend, zoals in het

bestemmingsplan. Wel heeft de gemeente de wens (dus géén eis) dat de jachthaven net zo'n duurzaam visitekaartje wordt als het Floriade-terrein. Verder is de plek waar nu de botenopslag is nodig voor onder andere het evenement. Samen met Haddock wil de gemeente kijken naar een alternatieve locatie voor deze botenopslag.

Verder zijn alle berichten zoals over het opdoeken van zeilkampen voor kinderen niet

juist. Haddock kan een gezonde onderneming blijven. Daar heeft iedereen baat bij.

Camping

Eind september heeft de gemeenteraad ingestemd met een overeenkomst met camping Waterhout. De camping blijft komend seizoen nog gewoon op de huidige locatie, maar verlaat deze uiterlijk 1 november 2018. Dit betekent dat de grond op tijd beschikbaar is

voor de verbreding van de A6 en de Floriade. De gemeente spant zich in om verhuizing van de camping naar het Schat-eiland in de Noorderplassen mogelijk te maken. Daartoe heeft het college van B en W een ontwerp bestemmingsplan voor deze locatie opgesteld. Dat ligt vanaf 19 oktober gedurende zes weken ter inzage.